

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

ons kenmerk
Z/231566

op de op 19 september 2024 ontvangen aanvraag van Stichting Woonpartners om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De activiteiten gaan over het verduurzamen van 21 woningen, uitgevoerd aan de Broekwal 37 en omstreken, 5701CR te Helmond.

Plaats
's-Hertogenbosch

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Provincie Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend en bevat daardoor geen handtekening.

Besluit

Onderwerp

Op 19 september 2024 hebben wij van Stichting Woonpartners een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van verduurzamingsmaatregelen. Deze activiteiten vinden plaats aan de Broekwal 37 en omstreken, 5701CR te Helmond.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Stichting Woonpartners, Kasteel-Traversal 1, 5701 NR, Helmond, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer Domesticus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode van 1 februari 2025 tot en met 31 december 2029;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. de gevraagde vergunning af te wijzen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten van de:
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*),omdat er voor deze soort geen verbodsbepaling wordt overtreden;
- IV. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- V. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Quickscan Wet natuurbescherming Renocatie Helmond Oost 2024-2028 Woonpartners (Kenmerk: 2022-1260) 1 februari 2023
 - Aanvullend onderzoek ecologie Broekwal e.o. te Helmond- Complex 324 (Kenmerk: 2023-0092) 11 november 2023 (hierna: nader onderzoek)
 - Mitigatieplan renovatie Anjerstraat-Broekwal te Helmond- Complex 5006 (Kenmerk: 2024-1041) 19 september 2024 (hierna: activiteitenplan)
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start werkzaamheden (zie voorschrift 1)

Disclaimer

Dit besluit, voor wat betreft de positieve afwijzing, bevat een beoordeling op grond van het huidige initiatief, het huidige recht (de huidige wet- en regelgeving en jurisprudentie) en het huidige beleid. Indien het initiatief in vorm of omvang verandert, kan dat tot gevolg hebben dat aan dit besluit geen rechten meer kunnen worden ontleend.

Wanneer u de werkzaamheden op een andere wijze dan in de aanvraag en de aanvullende informatie uitvoert, dient u opnieuw te toetsen of er sprake is van een vergunningsplicht. Indien de uitvoering niet conform het besluit wordt verricht, kan handhavend worden opgetreden.

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	6
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	7
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	7
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	7
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	7
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	8
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	8
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	8
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	8
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	9
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	10
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	11
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	12
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	16
2.9 <i>(GEDEELTELIJK) AFWIJZEN VAN DE AANVRAAG VOOR BESCHERMDE SOORTEN</i>	16
3. CONCLUSIE	16
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	17
BIJLAGE 2. LOCATIE VAN DE MAATREGELEN.....	18
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	19

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 19 september 2024 hebben wij van Stichting Woonpartners een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/231566.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrictlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag. De aangevraagde activiteiten gaan over het verduurzamen van 21 woningen. Deze activiteiten vinden plaats aan Broekwal en omstreken te Helmond.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Aanvullend onderzoek ecologie Broekwal e.o. te Helmond en in hoofdstuk 1 van het activiteitenplan.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 7 december 2022 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden. Naar aanleiding van de quickscan zijn vervolgens aanvullende onderzoeken uitgevoerd naar de gierzwaluw, huismus en gebouwbewonende vleermuizen. Deze zijn in 2023 uitgevoerd conform de meest recente onderzoeksprotocollen:

- Onderzoek naar de huismus is uitgevoerd conform het Kennisdocument huismus (Bij12, 2023);
- Onderzoek naar de gierzwaluw is uitgevoerd conform het Kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, 2017);
- Onderzoek naar de gebouwbewoende vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol (NGB, 2021).

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er:

- 2 nestplaatsen van de huismus;
- 1 nest van de gierzwaluw;
- 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;
- 1 paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis;

aanwezig zijn in het plangebied.

Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen vernield of beschadigd en worden vleermuizen verstoord.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus en gewone dwergvleermuis te verlenen.

Het doel van de renovatie is het isoleren van de woningen om vocht en tocht in het huis te beperken alsmede temperatuurschommelingen te beperken. Aangezien het gaat om de renovatie van verouderde woningen is het project locatie gebonden.

De verduurzamingswerkzaamheden betreffen slechts een klein deel van het woningbezit van Stichting Woonpartners. Door bestaande (sociale) huurwoningen gefaseerd te verduurzamen, wordt rekening gehouden met het openbaar belang en met de instandhouding van de soort. Het slopen van de bestaande woningen en het realiseren van nieuwbouwwoningen is een minder gunstige optie in het kader van de sociale reden. Tevens gaan bij sloop en nieuwbouw de nestlocaties van de huismus en gierzwaluw en verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Een ander alternatief is het inpandig isoleren van de woningen. Gezien er een spouwmuur aanwezig is, bestaat de kans dat inpandige isolatie kan leiden tot juist meer vochtproblemen. Daarnaast dient voor het inpandig isoleren ook vaak een deel van de leidingen en elektriciteit te worden aangepast. De werkzaamheden zullen meer tijd kosten en kostbaarder uitvallen in het geval van inpandig isoleren. Een alternatieve werkwijze is derhalve niet mogelijk en/of gewenst.

Bij het opstellen van de planning is reeds rekening gehouden met de minst kwetsbare periodes van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis. Door op een ander moment te starten met de werkzaamheden wordt gewerkt in de kwetsbare periode, waardoor de negatieve gevolgen voor de genoemde soorten het hoogst zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het ongeschikt maken van de bebouwing gedurende de winterperiode. Aangezien vlermuizen tijdens de winterperiode in winterslaap zijn, is de kans zeer aannemelijk dat individuen omkomen tijdens de werkzaamheden, omdat zij het gebouw niet zelfstandig zullen verlaten. Er is derhalve geen alternatief omtrent de planning, gezien deze altijd nadeliger uit zal vallen voor de op de locatie aanwezige beschermde soorten.

Niets doen is geen optie, omdat de verduurzamingsdoelen dan niet gehaald worden. Op de lange termijn kan het scenario 'niets doen' ook schadelijk zijn voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis door weersextremen als gevolg van klimaatverandering. Deze extremen kunnen de geschiktheid van hun verblijfplaatsen negatief beïnvloeden, hun voortplantingssucces verminderen en het voedselaanbod aantasten.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus en gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid' en 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b en 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De woningen die gerenoveerd gaan worden, zijn oorspronkelijk gebouwd in de jaren 50 tot 70. Sindsdien is er weinig tot slecht onderhoud gepleegd, wat heeft geleid tot verschillende problemen. Sommige panden zijn in de loop der tijd wel geïsoleerd, maar vaak zonder de onderliggende problemen aan te pakken. Dit kan leiden tot vochtproblemen, die op hun beurt schimmelvorming kunnen veroorzaken. In woningen met slechte isolatie is er vaak ook een gebrek aan goede ventilatie, waardoor het binnenklimaat ongezond wordt. Andere woningen zijn helemaal niet geïsoleerd, wat resulteert in tocht en een suboptimaal binnenklimaat. Dit kan vooral voor kwetsbare groepen, zoals ouderen, op lange termijn schadelijk zijn voor de gezondheid.

Vochtige woningen en de bijbehorende schimmelgroei kunnen bijdragen aan een verhoogd risico op gezondheidsproblemen zoals astma, luchtwegklachten, luchtweginfecties en allergieën (RIVM, 2012a). Uit meldingen bij het meldpunt voor milieu-gerelateerde gezondheidsklachten van de GGD blijkt dat een groot deel van de klachten verband houdt met schimmels en vocht in het binnenmilieu van huurwoningen (RIVM, 2012a; RIVM, 2013). De aanwezigheid van schimmelsporen in woningen kan dus leiden tot diverse gezondheidsklachten. Schimmels kunnen niet alleen sporen verspreiden, maar ook vluchtige organische stoffen en fragmenten van schimmeldraden die de luchtwegen kunnen irriteren. Daarnaast kunnen deze fragmenten giftige secundaire metabolieten bevatten, die eveneens gezondheidsklachten kunnen veroorzaken (RIVM, 2012a). Onderzoek schat in dat de kans op luchtwegklachten in vochtige woningen met 50% toeneemt (Fisk et al. 2007).

Een deel van de vochtproblemen wordt veroorzaakt door onvoldoende ventilatie. Bij niet- of slecht geïsoleerde woningen is alleen het verbeteren van de ventilatie vaak niet voldoende om de problemen op te lossen. Veel vochtproblemen kunnen worden voorkomen of verholpen door goede thermische isolatie, zoals dakisolatie en het plaatsen van nieuw isolatieglas (RIVM, 2012a). De geplande renovatie zal daarom het binnenklimaat van deze woningen aanzienlijk verbeteren. Als de woningen in de huidige staat worden behouden, zullen de gezondheidsproblemen en allergieën waarschijnlijk toenemen. De beoogde renovatie zal daarentegen leiden tot een vermindering van gezondheidsklachten en een verbetering van de levenskwaliteit van de bewoners.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 2) is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Huisumus

- Plaatsen tijdelijke voorzieningen:
 - In maart 2024 zijn 4 nestplaatsen gerealiseerd in de directe omgeving. Dit betroffen NK MU 09 nestkasten van VivaraPro;
 - De nestkasten zijn geplaatst conform het kennisdocument Huisumus (Bij12, 2023);
- Ongeschikt maken:
 - Werkzaamheden worden niet in de kwetsbare perioden van de huismus uitgevoerd. Dit betreffen het broedseizoen, lopend van 1 maart tot en met 31 augustus en perioden van strenge vorst, storm en/of zware regenval.
 - Voorafgaand aan de renovatiewerkzaamheden worden de daken onder begeleiding van een ter zake deskundige ecooloog ongeschikt gemaakt.
 - Ongeschikt maken van de daken gebeurt middels het plaatsen van weringsborstels onder de daken;
 - Het ongeschikt maken wordt uitgevoerd in de periode 1 september t/m 28 februari.
 - Bij een periode van vorst (minimaal 5 aaneengesloten dagen met een dag- en nachttemperatuur onder het vriespunt), of andere omstandigheden die uitstel van de werkzaamheden rechtvaardigen, wordt het ongeschikt maken uitgesteld tot gunstigere omstandigheden.
- Realiseren permanente voorzieningen
 - Voor het realiseren van nestvoorzieningen voor de huismus worden voorzieningen gerealiseerd onder de daken. Hierbij worden de onderste drie rijen dakpannen toegankelijk gehouden voor de huismus. Dit wordt gewaarborgd door het plaatsen van vogelschroot op de 4^e panlat of door het achterwege laten van vogelschroot;
 - Hierbij wordt geborgd dat de dakpannen niet volledig op de panlatten rusten, om voldoende ruimte voor de huismus te borgen.
- Behouden van essentieel leefgebied
 - De werkzaamheden hebben uitsluitend invloed op de huismusnesten. De groenstructuren die onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van huismussen blijven behouden.

Gierzwaluw

- Werken buiten de kwetsbare periode
 - In de periode 15 april tot en met 15 augustus worden géén werkzaamheden uitgevoerd die negatief effect hebben op de nestplaatsen van gierzwaluw;
 - Renovatiewerkzaamheden vinden volledig plaats in de periode dat gierzwaluwen niet in Nederland verblijven.
- Realiseren van permanente voorzieningen
 - Vervangende nestplaatsen zijn gerealiseerd vóór 15 april;
 - Er worden 3 nestplaatsen gerealiseerd in de gevels van het type IB GZ 03 van VivaraPro (of vergelijkbaar), bij de Broekwal 27. Dit is hetzelfde adres als de oorspronkelijke nestplaats;
 - De nestkast wordt zo dicht mogelijk bij de oude nestlocatie geplaatst.

Gewone dwergvleermuis

- Plaatsen van tijdelijke voorzieningen

- Maart 2024 zijn 8 vleermuiskasten (VK WS 02 van VivaraPro) geplaatst aan gebouwen in de directe omgeving;
- Bij het plaatsen van de tijdelijke voorzieningen zijn de voorwaarden gehanteerd zoals deze zijn beschreven in Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017);
- Ongeschikt maken
 - Het ongeschikt maken wordt in de minst kwetsbare periode gedaan, namelijk tussen 15 april en 15 oktober;
 - Het ongeschikt maken wordt onder begeleiding van een ter zake deskundige uitgevoerd;
 - De minimale weersomstandigheden voor het ongeschikt maken zijn: minimaal 8 graden Celsius bij zonsondergang, maximaal 4 Bft en maximaal lichte regen;
 - Potentiële verblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt middels het plaatsen van exclusion flaps. Aanvullend hierop worden weringsborstels en rondschuim of ander materiaal gebruikt om openingen te dichtten.
 - De voorzieningen worden ten minste 3 aaneengesloten dagen ingezet.
 - Er wordt géén gebruik gemaakt van folie, netten of purschuim
- Controle voorafgaand op de renovatie
 - 3 dagen na het ongeschikt maken voor vleermuizen wordt een controlebezoek uitgevoerd.
 - Het controlebezoek wordt uitgevoerd middels een avond- of ochtendbezoek. De minimale weersomstandigheden hiervoor zijn: minimaal 8 graden Celsius bij zonsondergang, maximaal 4 Bft en maximaal lichte regen.
- Realiseren van permanente voorzieningen
 - In totaal worden 8 vleermuisverblijfplaatsen in de gevels van de te renoveren woningen geplaatst;
 - De inbouwvoorzieningen voldoen aan de minimale afmetingen (15 centimeter breed, 80 centimeter hoog en 2 centimeter diep) zoals beschreven in Kennisdocument gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024).
 - De inbouwvoorzieningen worden op verschillende windrichtingen geplaatst.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

Het realiseren van nieuwe verblijfplaatsen onder de geïsoleerde daken wordt in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) sterk afgeraden. Omdat in dit plan verblijfplaatsen onder dergelijke daken worden voorgesteld, nemen wij aanvullende voorschriften op, om de effectiviteit de nieuwe huismusverblijfplaatsen te borgen.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de gierzwaluw, huismus en gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden

aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.

3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 2).
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

11. De controleronde ten behoeve van het uitsluiten van de aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied dient te worden uitgevoerd conform de richtlijnen voor zomerverblijfplaatsen van het Vleermuisprotocol 2021. Met uitzondering van de neerslag. Tijdens de gehele controleronde moet het droog zijn. In het logboek dient te worden

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

aangegeven hoe is voldaan aan de richtlijnen uit het vleermuisprotocol 2021. Daarbij dient ook te worden ingegaan op personele inzet en overzichtelijkheid van het plangebied.

12. De vleermuizen mogen na de controlerende geen toegangsmogelijkheden meer hebben tot de bebouwing.
13. Er kan pas gestart worden met de renovatiewerkzaamheden na de expliciete toestemming van de ecooloog.
14. In het logboek dient te worden vastgelegd op welke wijze de controlerende is uitgevoerd en wat de resultaten van de controlerende waren. De datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controlerende dient in het logboek beschreven te staan.
15. In het logboek dient te worden opgenomen wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard.

De bovenstaande voorschriften over de controlerende zijn opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

16. Indien er in september ongeschikt gemaakt wordt voor de huismus, geldt dat dit pas mag gebeuren nadat er geconstateerd is dat de nest(en) zijn verlaten en er geen jongen of eieren meer in het nest aanwezig zijn.

Dit voorschrift is opgenomen omdat huismussen een vervolglegsel kunnen hebben en er niet ongeschikt gemaakt mag worden wanneer het nest nog in gebruik is.

17. De permanente vleermuis kasten dienen conform de volgende eisen van het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024) te zijn gerealiseerd:
 - De kasten dienen een gewenningsperiode van 3 maanden te hebben in de periode april tot en met oktober.
 - De kasten dienen een vrije aanvliegroute te hebben.
 - De kasten dienen een vrij uitvliegruimte van minimaal 4 meter hoogte te hebben. Als dit niet mogelijk is dienen de verblijfplaatsen zo dicht mogelijk onder de dakrand te worden gerealiseerd.
 - De kasten dienen vrij te zijn van kunstlicht.
 - De kasten dienen vrij te zijn van verstoring.
 - De kasten dienen buiten bereik van predatoren te hangen.

Bovenstaande voorschriften over de permanente voorzieningen zijn opgenomen omdat het onduidelijk is of de kasten worden geplaatst conform het Kennisdocument. Daardoor is onzeker of de kasten functioneel zullen zijn en in gebruik genomen zullen worden als verblijfplaats door de gewone dwergvleermuis.

18. De permanente nestplaatsen voor de huismus dienen conform Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) te worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om de voorwaarden welke zijn beschreven in paragraaf 3.2 'Alternatieve nestplaatsen aanbieden' van het betreffende kennisdocument.

Dit voorschrift is opgenomen omdat de huidige voorgestelde permanente situatie niet conform het Kennisdocument Huismus zijn. Met dit voorschrift wordt de ecologische kwaliteit van de nieuwe voorzieningen geborgd.

19. Binnen een straal van 10 meter van de alternatieve huismusvoorzieningen dient opgaand groen van minimaal 2 meter hoog aanwezig te zijn. Dit moet bestaan uit winterhard groen.

Dit voorschrift wordt opgenomen om de functionaliteit van de alternatieve voorzieningen te waarborgen.

20. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient plaats te vinden buiten de meest kwetsbare periodes - dit is voor vleermuizen de winterperiode (15 oktober tot 1 april) - en voor de huismus de broedperiode (1 maart- 31 augustus).
21. Voor het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De kasten mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen huismus en/of vleermuis aanwezig is in de kast.

Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen worden verwijderd op een moment dat het vleermuizen of huismussen verstoord.

2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

2.9 (Gedeeltelijk) afwijzen van de aanvraag voor beschermde soorten

De omgevingsvergunning is ook gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen als genoemd in artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor de gierzwaluw.

Voor de gierzwaluw is een overtreding van artikel 11.37, eerste lid, onder b van het Besluit activiteiten leefomgeving, niet aan de orde, omdat de ecologische functionaliteit van de gehele bestaande leefgebieden en de daartoe behorende verblijfplaatsen te allen tijde geborgd is, doordat:

- (1) er voorafgaand aan de activiteit ruim voldoende bewezen effectieve alternatieve verblijfplaatsen binnen het bestaande leefgebied wordt gerealiseerd,
- (2) deze verblijven functioneel en geschikt zijn voor dezelfde functies als die zullen verdwijnen binnen hetzelfde leefgebied,
- (3) de ecologische functie te allen tijde van gelijke kwaliteit zal blijven,
- (4) er maatregelen worden genomen die voorkomen dat de oude en te verwijderen verblijven nog gebruikt kunnen worden, voordat de soorten hier (weer) gebruik van maken.

3. Conclusie

De gevraagde omgevingsvergunning wordt op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, voor de huismus, gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

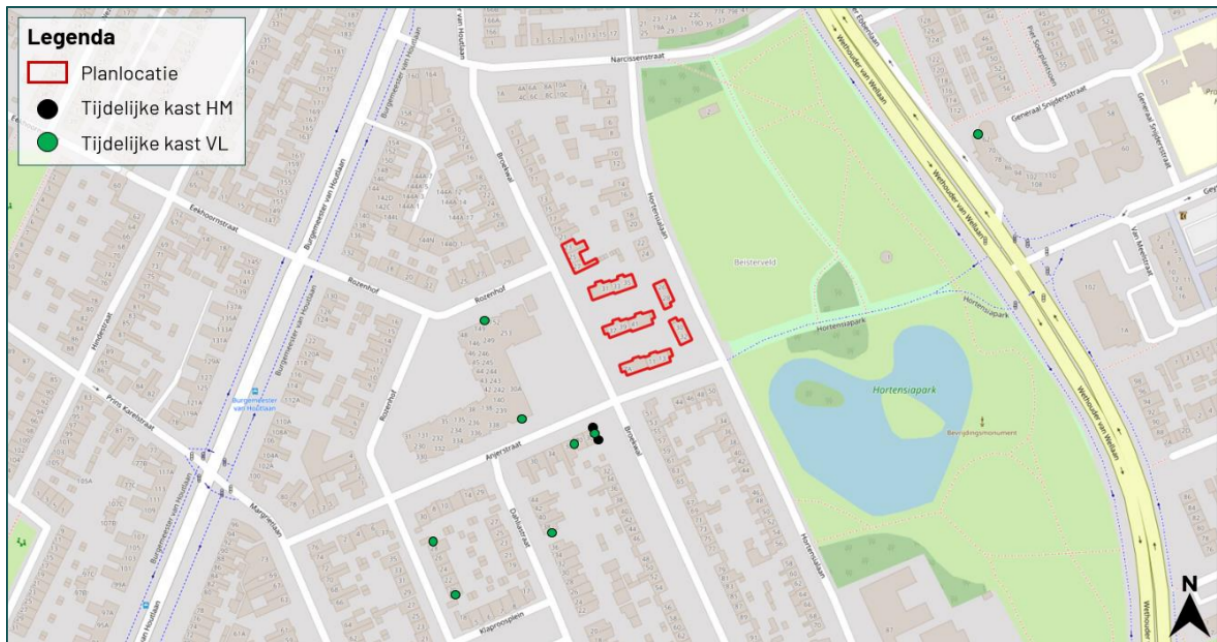
De gevraagde omgevingsvergunning wordt op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, voor de gierzwaluw en beschreven activiteiten afgewezen. Dit betekent dat het is toegestaan de voorgenomen handelingen voor deze beschermde soort zonder omgevingsvergunning uit te voeren. Zolang de werkwijze en de maatregelen volgens de stukken van de aanvraag gevolgd wordt, is een overtreding van een verbodsbepaling niet aan de orde.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Locatie aan de Anjerstraat en Broekwal te Helmond. De activiteiten vinden plaats binnen de omliggende bebouwing.

Bijlage 2. Locatie van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de tijdelijke voorzieningen voor huismuis (HM) en gewone dwergvleermuis (VL).

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten	
Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit	
<u>Gegevens</u>	
Aanvraagnummer	Z/231566
Naam initiatief	Renovatie Anjerstraat- Broekwal te Helmond
Vergunningsperiode	Voor de periode van 1 februari 2025 tot en met 31 december 2029
Vergunninghouder
Naam aanvrager
Adres
PC-Woonplaats
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>	
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden
Telefoonnummer (vast)
Telefoonnummer (mobiel)
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering
Locatie(s) werkzaamheden
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen
Datum start werkzaamheden
Overzicht planning werkzaamheden
<p><i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i></p>	
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl